

ODILE EN DE WERELD ACHTER ONZE CHOCOLADE

In een warm en weelderig tropisch regenwoud in West-Afrika, in Ivoorkust, woonde Odile, een jonge bosolifant met een zachte, grijze huid en ogen die sprankelden van nieuwsgierigheid. Elke ochtend dwaalde ze over de paden tussen de bomen, luisterend naar het vrolijke gezang van de vogels en met haar behendige slurf op zoek naar de zachtste blaadjes om van te smullen. Voor haar was het bos een magisch koninkrijk, een thuis vol mysteries en wonderen.

Haar beste vriendin Nyssa, een ondeugende chimpansee, vond het heerlijk om van tak naar tak te slingeren, terwijl ze lachte om Odile die vrolijk tussen de knoestige boomwortels rondstampte. Samen kenden ze elk hoekje van hun groene paradijs: de zonnige open plekken, de kabbelende beekjes en zelfs de eeuwenoude boom waarvan de takken oude verhalen leken te vertellen.

Op een ochtend, terwijl de zon nog maar net de boomtoppen goudkleurig deed oplichten, bleef Odile plotseling stokstijf staan. Er was iets mis. Waar vroeger hoge, bladerige reuzen stonden, strekten zich nu grote, lege vlaktes uit, treurig en kaal. Een dof gerommel trok door het woud, en monsterlijke machines met stalen armen hakten de bomen één voor één om.

« *Nyssa, kijk! Wat doen ze met ons bos?* » riep Odile met een trillende stem.

« *Ze maken plaats om cacao te planten* » fluisterde Nyssa. « *Van die vruchten maken mensen chocolade.* »

« *Chocolade?* » Odile kantelde haar hoofd verbaasd. « *Dat moet vast heerlijk zijn... Maar waarom vernietigen ze ons huis daarvoor?* »

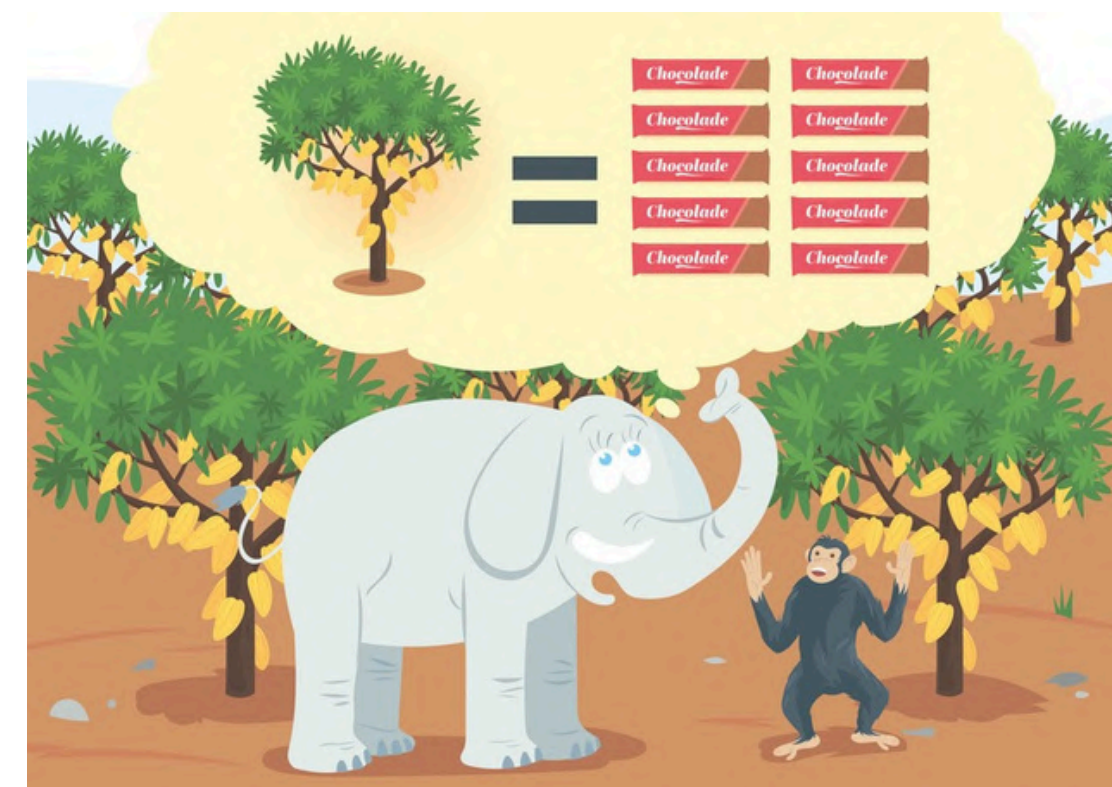
Met een zwaar hart liep Odile over de paden waar zij zo van hield. Zoveel bomen waren al verdwenen!

« Nyssa » vroeg ze, « hoeveel cacaobonen heb je nodig voor chocolade? »

« Nou, Odile » zei Nyssa, « voor één chocoladereep van 100 gram heb je ongeveer 100 cacaobonen nodig. En één boom levert maar ongeveer 10 chocoladerepen per jaar. Dat is niet zo veel! »

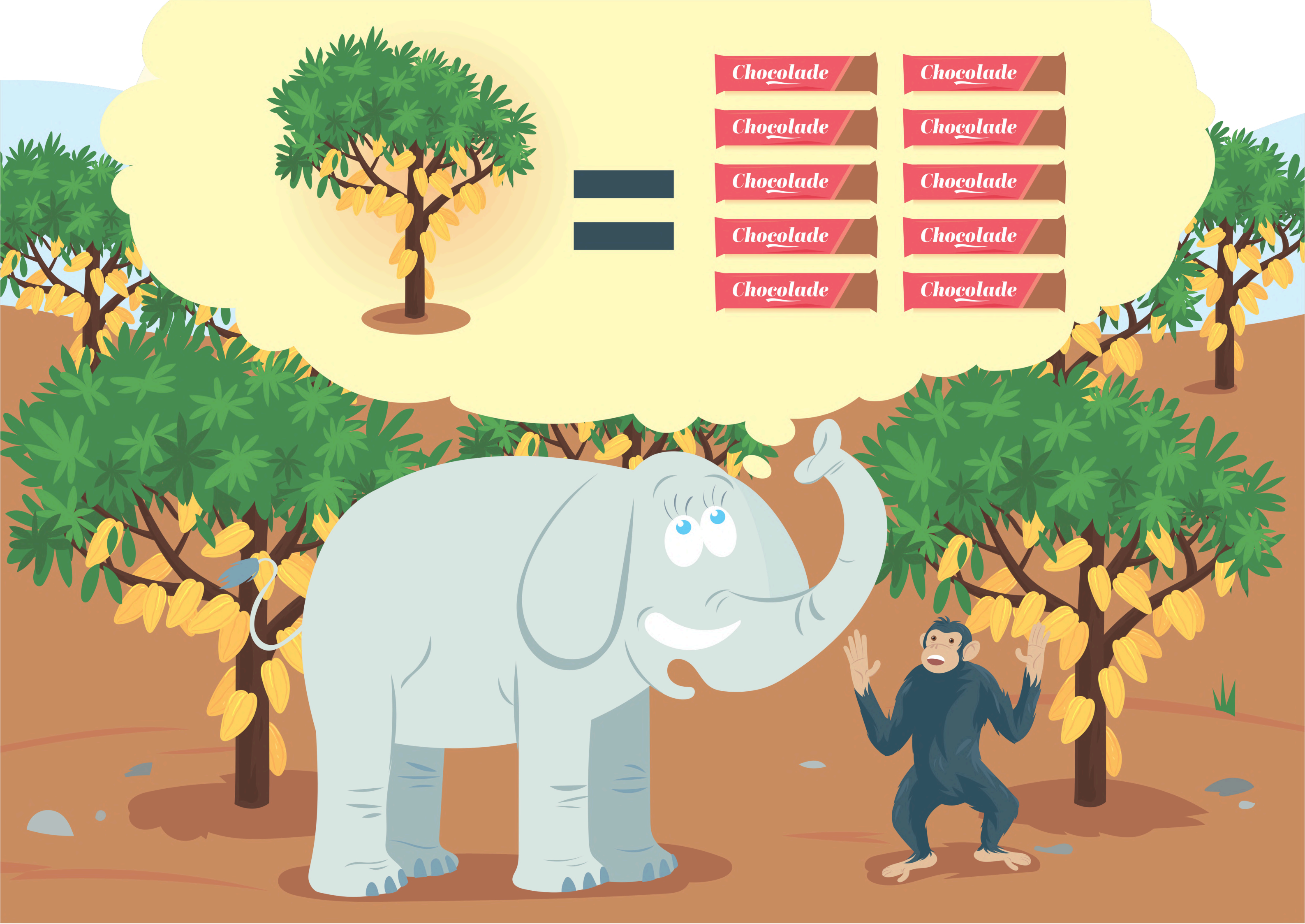
« Maar waarom worden al die bomen dan gekapt? »

Nyssa zuchtte. « Soms planten boeren alleen cacaobomen, zonder andere bomen eromheen. Dat maakt het oogsten makkelijker, maar het is niet goed voor het bos. »

Odile kantelde haar hoofd. « Waarom niet? »

Nyssa legde zachtjes uit: « Zonder andere bomen hebben dieren minder voedsel en minder plekken om zich te verstoppen. De vogels zingen niet meer, de apen kunnen niet meer van tak naar tak springen, en zelfs de kleine insecten verdwijnen. En omdat alle cacaobomen hetzelfde zijn, worden ze vaak ziek. Daarom gebruiken de boeren vervuilende stoffen om ze gezond te houden. Die stoffen kunnen de bodem, de rivieren, de dieren... en zelfs de boeren zelf ziek maken. »

Chocolade

Chocolade

Chocolade

Chocolade

Chocolade

Chocolade

Chocolade

Chocolade

Chocolade

Chocolade

Odile's ogen werden groot. « *Dus als een boer alleen cacaobomen plant en vervuilende middelen gebruikt, worden niet alleen de dieren... maar ook de mensen ziek? »*

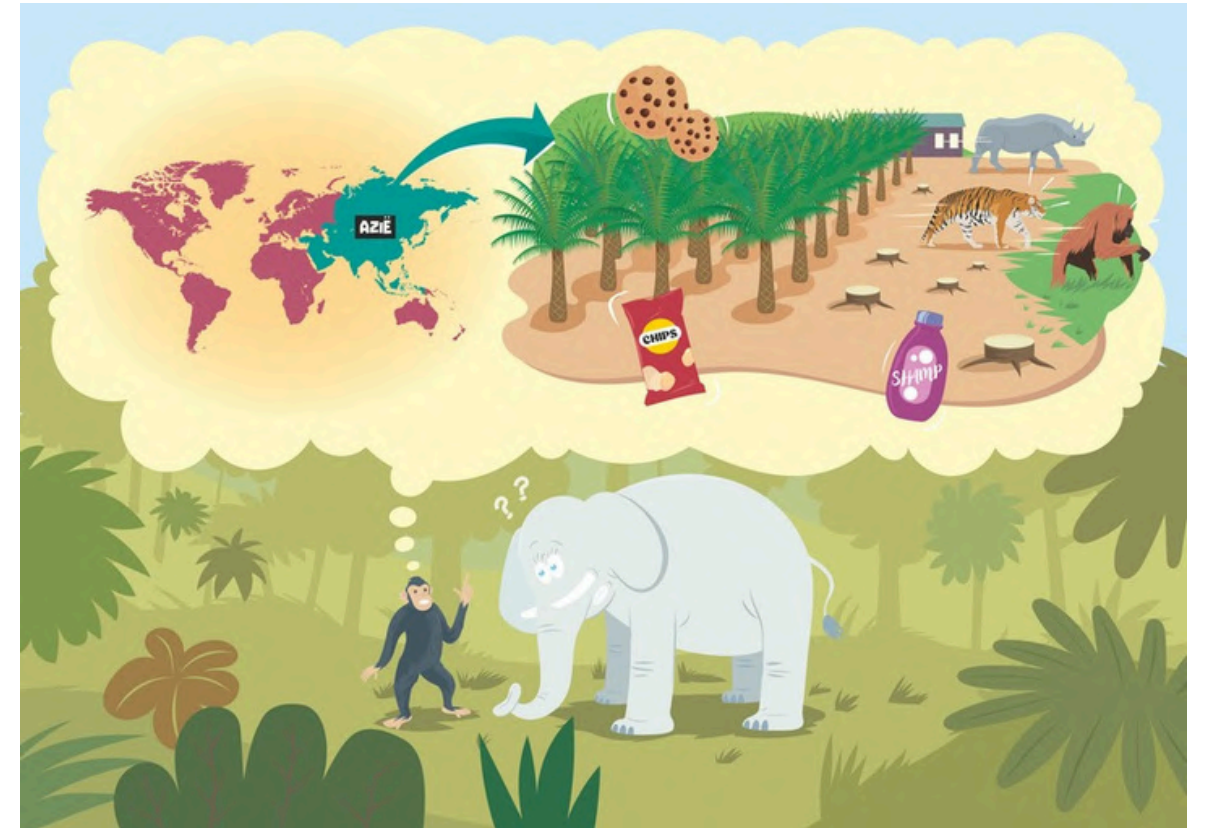
Nyssa knikte ernstig. « *Precies. Maar er is nog een andere manier: we kunnen cacao laten groeien in de schaduw van grote bomen, net als in een echt bos. Zo blijft het bos gezond, behouden de dieren hun thuis, en kunnen de boeren toch genoeg cacaobonen oogsten. Iedereen wint erbij: de dieren, de mensen... en zelfs de chocolade! »*

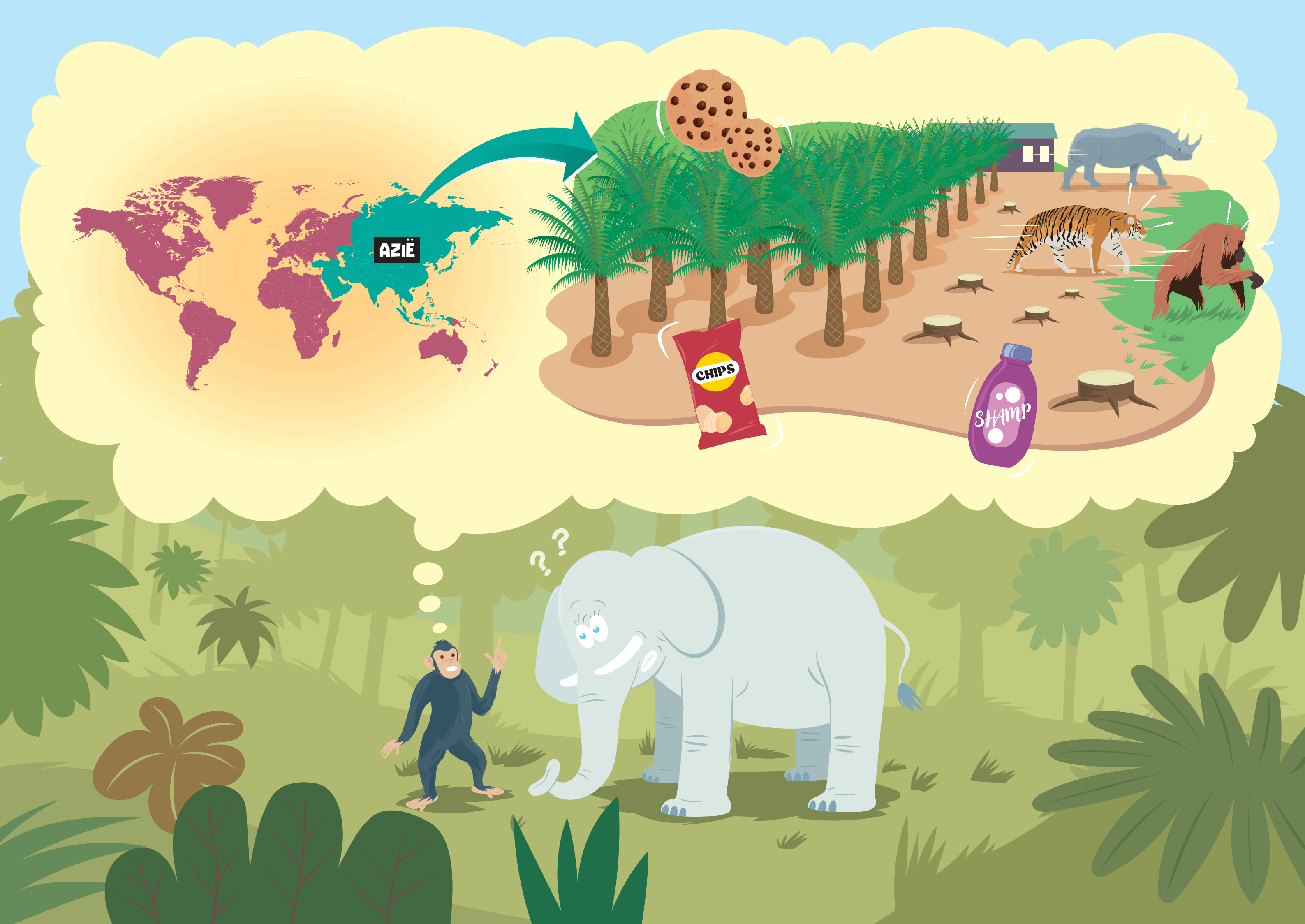
Odile keek naar de ontboste gebieden. « *Mensen doen dat toch niet alleen voor de cacao, hè? »* vroeg ze.

« Nee, » zei Nyssa zachtjes.

« In andere landen verdwijnen de bossen ook, maar door andere producten: palmolie bijvoorbeeld, die uit de vruchten van de oliepalmbomen komt. Mensen planten enorme velden met deze bomen om palmolie te maken, die dan wordt gebruikt in koekjes, shampoo, zeep en zelfs chips. Maar om plaats te maken voor deze plantages worden regenwouden in Azië gekapt, en verliezen dieren zoals orang-oetans, tijgers en neushoorns hun thuis. Ze hebben nergens meer om te leven. »

Odile huiverde. « *En in Zuid-Amerika, »* ging Nyssa verder, « *kappen mensen ook regenwouden om sojabonen te laten groeien. Het grappige is dat ze die zelf niet eten; het wordt gebruikt om koeien, kippen en varkens te voeden. Daardoor verdwijnen er nog meer bossen, en verliezen dieren zoals jaguars en toekans hun thuis. »*

Odile schrok zich een hoedje: « *Dus kappen we bomen om andere dieren te voeden? Maar... waar wonen de jaguars, de toekans en al hun vrienden dan? »*

Nyssa schudde haar hoofd. « *Ook zij raken hun thuis kwijt. De jaguars kunnen nergens meer jagen, de toekans kunnen nergens meer nestelen... »*

« Dus zelfs de koekjes en chips die wij eten kunnen bossen vernietigen? »

Nyssa knikte ernstig. « Ja, soms. En het gaat niet alleen om de dieren. De mensen die op deze plantages werken, hebben vaak een heel zwaar leven. Veel kinderen, zoals Adom, moeten meehelpen op het land in plaats van naar school te gaan. Ze dragen zware dingen en gebruiken scherp gereedschap.

En de vrouwen plukken de hele dag cacao en gaan daarna naar huis om te koken, schoon te maken en voor hun gezin te zorgen. Ze krijgen bijna nooit rust. »

Er viel een stilte tussen hen, zwaar als de wind vlak voor de regen. Odile keek naar de grond en hief toen langzaam haar hoofd op, vastberaden. « Dan moeten we het ze vertellen, Nyssa. De mensen moeten begrijpen dat elke boom, elk dier, elke mens, elk hoekje van het bos... telt. »

Wat is jouw oplossing? Vertel het aan de hand van een tekening en vervolledig het verhaal!

ODILE EN DE WERELD ACHTER ONZE CHOCOLADE

Vertaling & redactie: Camille De Blocq
Eindredactie: Steven Van den Panhuyzen
Illustraties : © Alakazam

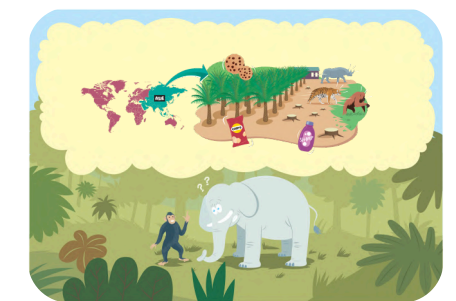
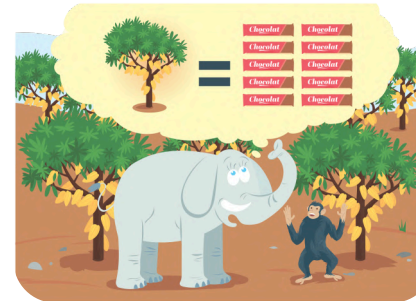
Odile is een jonge olifant die ontdekt dat haar bos, dat vroeger zo mooi was, wordt gekapt om plaats te maken voor cacaoplantages en andere gewassen. Samen met Nyssa, haar vriendin de chimpansee, beseft ze dat al die plantages een bedreiging vormen voor de dieren, de natuur uitputten en het leven van de mensen die er werken bemoeilijken. Samen komen ze tot het inzicht dat het dringend noodzakelijk is om het bos en alle bewoners ervan te beschermen!

Dit Kamishibai, bedoeld voor kinderen van 8 tot 10 jaar, heeft tot doel hen op een originele manier inzicht te geven in ontbossing, de onderlinge afhankelijkheid tussen soorten, biodiversiteit, de sociale problemen die verband houden met de cacao-teelt en de bedreigingen voor de natuur.

Kamishibai, oftewel beeldtheater, is een Japanse verteltechniek: afbeeldingen worden achter elkaar getoond in een klein poppentheater en de verteller leest de tekst op de achterkant van de plaatjes voor.

België
partner in ontwikkeling

Tips voor een geslaagde Kamishibai-voorleessessie:

1. Print en leg de prenten klaar

Print de prenten en leg ze in de juiste volgorde. Leg de prenten zonder tekst klaar zodat je ze makkelijk één voor één kunt tonen.

2. Vertel het verhaal

Begin met het voorlezen van de tekst bij prent 1, terwijl je telkens de bijbehorende prent (zie rechts bovenaan) aan de kinderen toont. Wanneer je klaar bent met de tekst, leg je prent 1 opzij en toon je prent 2. Ga zo verder tot het einde van het verhaal.

3. Maak er je eigen verhaal van!

Je hoeft de tekst niet letterlijk en zonder onderbreking voor te lezen. Gebruik gerust stemmetjes, geluidseffecten, gebaren of korte opmerkingen. Speel in op de reacties van de kinderen en neem de tijd voor spannende of grappige momenten. Zo komt het verhaal echt tot leven!